

Stadsbyggnadsförvaltningen
Johan Hausmann
Epost: byggnadsnamnd@vasteras.se

Regeringskansliet,
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Yttrande - Remiss - Regeringsuppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, LI2026/ 01158

Byggnadsnämnden i Västerås stad lämnar följande synpunkter på remissen om Boverkets regeringsuppdrag att ta fram förslag på hur typgodkända småhus kan genomföras

- Förskjutningen från bygglov till tillsyn kan ge negativa konsekvenser för rättssäkerheten för den sökande då bygglov inte prövas och kan även få påverkan för grannar till fastigheten, som inte ges möjlighet att få till överprövning av bygglovsbeslut.
- Att förskjuta en bygglovsprövning till hantering genom tillsyn kan få stora negativa konsekvenser för den enskilde som har uppfört ett hus och som sedan behöver vidta rättelse vid bristande regelefterlevnad.
- Risk att kommunerna ser större behov av planändring av äldre detaljplaner och arbeta mer med detaljreglering.
- Att färg- form- och materialverkan ska prövas platsberoende kan innebära att man inte tar hänsyn till befintlig stads- och landskapsbild och områdets gestaltning. Det kan medföra förvanskning av områden, platsens värden och få negativ inverkan på det historiska, miljömässiga och kulturhistoriska värden som finns på platsen.
- Platsberoende småhus kan innebära att byggnationen inte anpassas till platsens förutsättning och att naturvärden och vegetation inte beaktas samt att marknivåerna anpassas till ett hus och i stället för att huset anpassas till vad som är lämpligt utifrån tomtens beskaffenhet.
- Att möjligheten att ordna samhällsservice inte vägs in i lokaliseringsbeskedet riskerar att leda till krav på kommunen att ordna detta i efterhand, när tätare bebyggelse växt fram. Det kan då vara svårt att hitta lämpliga utrymmen för samhällsservice som till exempel förskola eller bussgata.
- Kommunens resurser och ekonomi, arbete flyttas från avgiftsfinansierat bygglov till rådgivning, tillsyn, ÖP och detaljplanering.
- Typgodkännande bör skiljas från bygglovsbefrielsen, typgodkännande har tydliga effektiviseringsfördelar utan att bygglovet nödvändigtvis behöver tas bort.
- Tydlighet kring huruvida lovbefriade småhus förväntas vara tillämplbart inom områden som är kulturhistoriskt värdefulla behöver klargöras tydligt.
- Om kommunens påverkan på gestaltning minskar kan byggherrens ambitionsnivå få större betydelse, vilket skulle kunna leda till större skillnader i kvalitet mellan olika områden.
- Om typgodkännande av småhus ska införas så är det viktigt att det finns olika typgodkända hustyper med olika utformningar så det går att välja en

hustyp som är anpassad till området och fastigheten.

- Åtgärden med lovbeFriade av småhus bedöms kunna få stora ekonomiska konsekvenser för kommunerna som behöver ställa om till att i högre grad arbeta anslagsfinansierat.
- Det finns risk för komplikationer kring tillämpning av lovbeFriad tillbyggnad som då inte kommer att kunna byggas i samband med nybyggnation och inom vissa områden inte kommer vara möjlig alls. Risken för att det resulterar i olovlig byggnation som behöver hanteras genom tillsyn ökar.
- Ur näringslivssynpunkt kan det finnas styrkor att som husleverantör få godkända husmodeller som ska kunna uppföras platsoberoende.

§ 208

Dnr BN 2026/00206-1.7.1

Remiss - Regeringsuppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, LI2026/ 01158

Nämnden ajournerar sig under behandlingen av ärendet.

Beslut

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande daterat 2026-09-18 antas och överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ärendebeskrivning

Boverket har fått i uppdrag från regeringen att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras.

Västerås stad har med andra kommuner getts tillfälle att yttra sig över Boverkets förslag. Remissvaren ska vara Landsbygds- och infrastrukturdepartementet tillhanda senast den 11 november 2026.

Förslaget handlar om att skapa bygglovsbefrielse för vissa enbostadshus om de uppfyller ett visst antal kriterier. Förslaget innefattar även typgodkännande som även ska gälla för bostadshus.

Förslaget om bygglovsbefrielse handlar om att frånta kravet på bygglov vid nybyggnation av fristående enbostadshus, under förutsättning att husmodellerna är förprovade av Boverket och att husen sedan även vid uppförandet uppfyller vissa krav, såsom en maximal byggnadsarea om 120 kvadratmeter och en taknock höjd om högst 5,5 meter.

I förprovningen ska provning göras av god form-, färg- och materialverkan och ska vara platsoberoende. Förprovningen ska sedan resultera i ett förprovningsbesked.

Efter ett förprovningsbesked ska byggherren kalla byggnadsnämnden till ett informationsmöte där nämnden ska informera om viktiga delar som behöver beaktas. Tekniskt samråd ska hållas av byggnadsnämnden och provning av start- och slutbesked görs av byggnadsnämnden.

För fastigheter som är belägna utanför detaljplanelagt område föreslår boverket införande av lokaliseringsbesked där man enbart prövar byggnadens placering.

Förslaget om utökande av typgodkännandesystemet innebär att det ska vara möjligt att även möjliggöra typgodkännande av hus i sin helhet och inte enbart begränsas till tekniska egenskapskrav.

Stadsbyggnadsförvaltningen har till byggnadsnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande daterat 2026-09-18 antas och överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Yrkanden

Eleonore Lundkvist (M) yrkar att yttrandet ska kompletteras med texten " Ur näringslivssynpunkt kan det finnas styrkor att som husleverantör få godkända husmodeller som ska kunna uppföras platsoberoende."

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag, med tillägg att yttrande kompletteras med en skrivning enligt Eleonore Lundkvists (M) yrkande och nämnden beslutar enligt detta.

Beslutet ska skickas till

Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet